

د شعرونو مجموعه

د قلم توره

(Da Qalam Tora)

★
ډاکټر کبير ستوري

(Dr. Kabir Stori)

د قلم توره

Da Qalam Tora

ډاکټر کبیر ستوری

Dr. Kabir Stori
Kiebitzweg 12
50389 Wesseling
Germany (Deutschland)
www.kabirstori.com
E-Mail: stori@kabirstori.com

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:	قلم توره
ویناوال:	ډاکټر کبیر ستوری
خپرندوی:	د پښتونخوا د پوهنی دېره، پېښور
چاپ نېټه:	۱۹۹۹ ع
چاپ شمیر:	۱۰۰۰ ټوکه
کمپوز:	ایشیا سافت، پېښور - پښتونخوا
چاپځای:	ایشیا سافت، پېښور - پښتونخوا

د انټرنیټ په مخ
کمپوز : نسیم خان ستوری
ترتیب : ایمل خان ستوری

ډالی

خپل دروند مشر د پښتنو ستر لارښود خان بابا (خان عبدالولی خان) چې د پښتنو د یووالي، ابادی او خپلواکی د لارې رڼا ده او پټمني مشري نیسم بي بي ته (د قلم توره) ډالی کوم.

کبیر ستوری

ستوری، خان بابا(خان عبدالولی خان)اونیسم بی بی

سرليکونه

سرريزه	حمد	پښتنه مينه
بښادي	کرامت	د زور نوي قانون
ژوند	جنت	د قام مينه
د اور بل گلونه	د زړنو ښکار	بې پوهې پوهان
د پښتون فيصله	د کانهې کرښې	ورولې
ودي وائي څه شئ دی؟	شريک کور	د مينې دنيا
نيت	د خوبښۍ يار	د مينې اظهار
د قلم اوښکې	د ادب شمله	کم عقل
د اميد خانگه	د مينې ويار	ياد
د ښايست مور	خوئ او رنگ	پوهه او سوچ
د خوشحال خان توره	د غزلو اختر	سترگو خطا
وحدت	د شونو و رنگ	بې جانان مين
جبر او اختيار	د اسمان کانهې	برخه ليک
غل او مل	حرکت	سوچ د ژبې بڼه ده
د اشتهار اصول	ذهني اوښتون	زړونو ته لارې
وار	د باچا خان لار	قناعت
نوی ملالی	ادب	سبباوون
د وطن ډاگونه	خندا او ژړا	خپل دود
ښکلا پرست	د ژوندون څراغ	سر تيټی مشر
د مينې افتخار	قوت	د سوچ ازادي
د قام ننگ	جگې شملې	د ژوند بازار
خيالي نړۍ	د سولې جايزه	ښکلا
د خټو کور	خپل کلتور	د عصر توريالی

د میویارانہ	بسکلی تماشہ	د ژوند سردری
دیار مسکا	د وطن مینه	مین
د پښتوانا	د قلم توره	پیژند
د نفاق رنځ	د مینې دود	قضاوت
دېره	عشق	د قسمت ویش
گلشن	د عشق اور	د منطق اصول
فن د مینې	د خړاک چینہ	پیدایښتی حق
ژبه	بدی	د سولې جنده
خیال	هسې خواری	نغاری
یوتبر	د تندي خالونه	د مینې اور
د شعر فلسفې	خوب	د پیژند کر کبچ
هد	غیرت	خه شولو؟
خوښنه او مننه		

د ډاکټر کبير ستوري د قلم توره

د فطرت په خوره غېږ کې چې کله ورومبي انسان سترگی وغږولې نو د خپل (ازلي مزاج) تر مخه یی د کائناتو په هره دره کې د ځان لټون شروع کړو، دغه د خپل ذات لټون د انسان په ژوند کې ناقراري پيدا کړه ځکه نو که د هغه لمن هر څو د جنت د نعمتونو نه ډکه وه ولي بيا هم هغه د «ذات» د تکميل په ارمان د هغه مېوې د خوراک هڅه وکړه د کومې څخه چې هغه څو څو کرته منع کړي شوي و، د کانياتو خالق دغه نافرمانی خوښه نه کړه او په ادم ئې د جنت دروازي بندې کړي او دغه رنگ د يو ټاکلي پروگرام مطابق د نړۍ په مخ د انسانيت ابتدا وشوه.

جنت ځای د تولد تناسل نه وو
د غنم دانه بهانه شوه و بابا ته

دغه هر څه د کائناتو د خالق د هغه لوظ پخپلې و کوم چې هغه
دوراندي نه د فرشتو سره کړې و.

ستاله مخه چې ادم راغي دنيا ته
د خالق د عبدیت وعده پوره شوه

ددغه وعدي تکميل سره سم انسان د خوري وري دنيا په سينه
د انسانی ژوند وړمبي «رده» کيښوده.

د ادم (ع) او هوا بچي د وخت سره سره په لر و بر کې خواره شول او چرته چرته چې ټولگي ټولگي اباد شول نو د خپل مخصوصو رواياتو او د خپل ژوند ژواک دانفرادي حيثيت په اساس په بيلو بيلو قبيلو کې وويشلي شول.

دغه قبيلی چې کله نوري لوي شوي نو قامونه شول او بيا قامونو هم د خپل تاريخ، رواياتو، کلتور، ژبي اونسلم په لحاظ خپله پيژند گلوي پيدا کړه.

دغه واړه قامونو د شمير احاطه کول يقينا چې ډېر گران کار دې ځکه چې د نړۍ په مخ د اولي ورځي راهيسي د قامونو د جوړښت او بيا د مينځه تلو عمل د مودو راهيسي راروان دې، د تاريخ په پاڼو کې د داسي ډيرو قامونو ذکر شته چې هغوي « نوم » لري ولي « وجود » نه لري. د انساني ژوند د معلوم تاريخ تر مخه چې کومو قامونو د غيرت، توري او ميراني په اساس ځان گټلي دې په هغوي کې د « پښتون » نوم په ډير درناوي سره اخستل کيږي، د پت ، بښگري، توري، وفا او ننگ دغه سمبول د خپل ازلي مزاج مطابق په مينه کې د ريښمنو نه زيات نرم او په نفرت کې د کابزي نه زيات سخت دې ارواښاد حضرت باچا خان د پښتون ددغه ځانگړي مزاج په هکله دا نظر لري چې پښتون په مينه او دلاسه باندي دوزخ ته بوتل اسان دي، ولي په زور ئې جنت ته هم نه شی بوتلی. د يو غيرتي نيکه بچو چې کله دنيا ته د غيرت لاري په گوته کړي نو هر چا ئې د عظمت اعتراف وکړه، تاريخ گواه دې چې کوم استعماري قوت د پښتون قام « پگړی » ته په کړه سترگه کتلي دي نو بيا ئې داسي ماتي خورلي ده چې په ورسته کتو ئې « ساه » هم نه ده راکښلي.

آن تر دي چې کله سکندر اعظم د خپل قدرت په نشه کې مست د پښتنو په خاوره قدم کېښود نو گمان ئې لرلو چې هغه به نړۍ د نورو سيمو په رنگ دا خاوره هم لکه د غورې نمرۍ د ستوني تېره کړي ولې د هغه نه دا هير ؤ چې دا د «بابا هوتک او امير کروړ خاوره ده» ځکه نو دغه نمرۍ ئې په مړۍ کې بده بده ونښته .

او داسې ونښته چې څو کاله ئې ساه اخستو ته پري نه ښودو ، دا هم د پښتنو خاوره وه چرته چې سکندر اعظم د غشي وړمې او اخري گوزار وخورو ، دغه غشي د هغه د مرگ سبب وگرځيدو ، او چې کله هغه په اخري سلگو کې د پښتون قام د عظمت اعتراف کولو ، نو دا ستعماري قوتونو په زړونو لمبې بليدي او هغوي داسې سازشونو له پاره سوچونه کول کوم چې د پښتون قام د ملی يووالي د ماتيدو سبب گرځيدي شول دا هم ددغه ارمان د تکميل ارمان ؤ چې فرنگي ته ئې د پښتونخوا لار په گوته کړه د خپل طاقت په نشه کې د فرنگي سترگې پټې وي ، د هغه نه دا هير ؤ چې دلته د غزنوي او ابدالي بچي او د ميرويس بابا د پټکۍ ولونه ژوند کوي او دوي ټولو ته د عظيم خوشحال بابا دغه وينا وريا ده چې:

لاتراوسه ئې ماغزه په کرار نه دي
چا چې ما سره وهلي سر په څنگ دی

فرنگي چې د عظمتونو ددغه لوی غر سره خپل خود سره ، سر ووهلو نو په وړمې خُل ورته د خپلي ناپوهۍ احساس و شو ، هغه د خپلې دغه تاريخي ماتي د بدل په خاطر بيا بيا په دغه خاوره يرغل وکړو ولي هر خُل ئې په زړه باندي داسې ژور زخم يوړو چې هر ، نوي زخم تري زور زخم هير کړو .

او بيا چې کله د ميوند په ميدان کې د ملالي يوي ټپي په پښتنه وینه لمبي بلې کړي نو د فرنگي خوله وازه پاتي شوه، هغه دا اعتراف وکړو چې ددې خلکو سره په زور کلي نه شي کيډي ځکه نو د چل ول نه ئې کار اخستل شروع کړل، د پښتون قام ځيني ناپوهه مشرانو ته ئې د دوستۍ لاسونه ورکړل.

د ذاتي گټو لالچ ددغه مشرانو سترگي رندي کړي، او چې بيا کله دوي سترگي غړولي نو فرنگي د پښتون قام په هسکه مری باندي په ورمبی ځل د تقسيم چاره راکښلي وه. د زرگونو کلنو يو وحدت، يو وجود، په مينځ دري ټوټې کړي شو، داسې ټوټې چې ورکې ئې داجتماعي درد احساس هم قتل کړو، او دادی پنځه دبره سل کاله وشو چې دغه د يو نيکه اولاد، دغه د يو کور اوسيدونکي دغه د يو کلتور او يوي ژبي خاوندان د يو بل نه جدا جدا او پردي پردي پراته دي که هر څو پښتون د يو بل نه پردي پردي شو ولي استعماري قوتونه لا اوس هم د دوي په حقونو لوبي کوي، د تيرو دووويشتو کالو راهيسي چې په افغانستان کې کومه لوبه روانه ده يا دلته په پاکستان کې د پښتنو په بنيادي حقونو پوري کومي ټوټي کولي شي دا ټول عمل د هغه سازشونو تسلسل دې د کومو ابتدا چې په کال ۱۸۹۳ ع کې شوي وه.

نن د پښتون قام بنيادي مسئله د ملي يووالي او قامي وحدت گټل دي او تر څو پوري چې دغه منزل او دغه مرام نه وي تر لاسه شوي د پښتون قام د اجتماعي محروميانو پريکړه نه شي کيډي ځکه چې کله د سړي وجود نه وي نو هغه د ځان د گټلو تصور څنگه کولي شي؟

د قامي يووالي د ضرورت ددغه احساس رابيدارولو له پاره گڼ شمېر قام پرست ننگيالي هلي ځلي کوي چې په دوي کې د ډاکتر کبير ستوري نوم خپله ځانگړي پيژندگلو لري.

بناغلي کبير ستوری هغه حساس قام پرست پښتون دي چې کله ئې د شعور په درشل قدم ايښي دې نو د پښتون قام د يووالي ارمان له ئې اوږه ورکړيده، او تر اوسه پوري د همدغه ارمان په تکميل پسي سروهلي بر وهلی گرځي.

که دغه خبره قام پرست مشر بناغلي محمد افضل خان (خان لالا) کړي ده او که دغه غږ د حضرت باچا خان د پټکي ول خان عبدالولي خان کړيدي، که په همدغه لار د خان شهيد خان عبدالصمد خان مبارز ځوي محمود خان اڅکزي قدم ايښودي دې او که دغه اواز د قبايلي سيمي نوموړي قام پرست مشر بناغلي لطيف خان افريدي کړي دې نو بناغلي ډاکتر کبير ستوری ددغه هر قامي مشر سره خپل غږ ملگري کړي دې دا په دي اساس چې بناغلي ډاکتر کبير ستوری د يو فکر او يوي نظر ئې ملگري دې هغه د شخصيت پرستی بالکل قايل نه دې ځکه نو ټولو قامي مشرانو ته يو شان احترام لري.

د ډاکتر کبير ستوری د ژوند زياته برخه خپلي پښتونخوا نه لري په المان کې تيره شويده، ولي د قامولي بيرغ ئې هلته هم هسک ساتلي دي. او د پښتنو د ټولنيزو لسوليز گوند بنياد ئې په دي غرض ايښي دې چې په بې کوره پښتنو کې د وطن د ميني جذبې سري نه شي، د خپل مرام د پاره د عملي هلو ځلو سره سره ډاکتر کبير ستوری د شعر په ژبه د ملي يووالي دغه غږ هر چا ته رسول غواړي، دغه شعوري او لا شعوري احساس د ډاکتر کبير ستوری شاعري نوره هم پښتنه کړي ده.

که غواړي ترقي ستوری د قام د وحدت غم خوره
توتی توتی چې قام وي خپل ژوند نه شي سمولي

بناغلي ډاکټر کبير ستوری یو سپیڅلی قام پرست پښتون دی
ځکه د ژوند په هر قدم ورسره د ویشلي او تاوالا پښتون فکر
ملگری دي . دغه غم، دغه فکر، دغه سوچ، د هغه په زړه
زخمونه جوړوي، د یو (ټبر) د عنوان لاندې لیکلي نظم ئې د
خپل احساس څرگندونه کوي .

یو ورځې چا ویلي
چې اسمان ته مې کتلي

یوه غټه وریځه راغله
دوه وړي ئې ښکلولي

وړي شوې غټې کي غیبي
بیا مې سترگونه لیدلي

ښکارې دا وي کوچنۍ وریځی
چې د مور غږې ته تللي

د یو کور د یو ټبر وي
د یو بل نه څارېدلي

چې هم جنس وی جمع کېږي
عقل کله بېلولي

په ویشلي پښتون قام ئې
ستوري اوښکې تویولي

پښتون ډاکټر کبير ستوری د خپل شعر په هنداره کې داسې
بنکاري لکه چې پښتو نه پرته بل سوچ کول ورته بالکل بې
مانا بنکاري .

پښتو ته خدای بېدا کړم پښتونواله مي ژوندون دی
د ژوند په سوکالی که مي سر لار شي لار دې شي

نوموړي مشر د ژوند په هر قدم او هر ه لار د پښتون کلتور
په خاپونو پسې له خپله ځانه ورک ورک گرځي .

ستوری پښتو پښتونولی د ساز نغمو کې نغاړي
د رباب تنگ پسې د ټول مالت حجري لتوي

تاریخ گواه دې چې د کومو قامونو نه خپل کلتور او خپله ژبه
هیره شوي وي نو داسې قامونه بیا وختونو هیر کړي دي او
داسې ئې هیر کړي دي چې د وجود نښې ئې هم له منځه تللي
دي، ډاکټر کبير ستوری ته دغه احساس شته .

چې خپلي ژبي ته قام پام نه کوی
نو ئې هم دا دور کیدو نښه ده

نو یا دا چې:

د هر قام پیژند په ژبه او کلتور کېږي
په برکت د ژبي قام هسک شی جگېږي

چې په خپله پښتو ژبه نه پوهېږي
ستوری څه پرې که په سل ژبو گېږي

او په دې شعر کې هم دغه نظر لري .

عاقبت ئې ورکیده دي ستوری وائې
چې د خپل کلتور او ژبې پردی کسیري

د ارواښاد باچا خان د خدائي خد متگارو د تحریک د ټولو نه
لویه معجزه دا وه چې دغه ننګیالو د فرنگي گولو ته سيني سپر
کړي وي مگر د امن او عدم تشدد لمن ئې پري نه بنوده، د
قصه خواني شهیدان د باچا خان د سياسي بچيانو د تاريخ دد
غه خونړۍ پيښي گواه دي .
ډاکتر کبير ستوری نن هم د امن لار یون د ژوند مقصد گڼي .

د باچا خان سياسي بچي که ډیر ټولي ټولي دي
بیرغ د سولي خو ئې هر ټولی اوچت ساتي

نه صرف په سياسي لار بلکې په عام ژوند کې هم ډاکتر کبير
ستوری د امن علمبردار دې .

په زور کلي کله کسیري دا متل دې
آخر ناچار د سولي په لار تلل دی

د بخت ستوری ئې تیاره نه وي نوڅه وي
چې دچا دورور عزیز سره فتنه شي

څنگه څنگه چې په عالمي سطح د حالاتو بدلون روان دې په
دغه تناظر کې د ډاکتر کبير ستوری دا کلک باور دې چې
پښتانه به نور تر ډیر وخته پوري داسې ټوټي ټوټي نه وي .

پراته بلکې دوي به هر و مرو د خپل ملي وحدت مرام ته رسي
او د احمد شاه بابا دغه خاوره به يو ځل بيا د پښتونخوا په نامه
ياده کړي شي .

د وخت دا تقاضا ده ستوری وائي دا به کيږي
نقشه کې د نړۍ به پښتونخوا نوم ليکل کيږي

د کونړ په روڼ سحر کې ځليدونکي دغه ستوری که يو طرف
ته په خپل زړه کې د پښتنو او پښتونولۍ جذبه په غورځنگ
لري نوبل طرف ته په خپله پښتنه سينه کې يو داسي پښتون
زړه هم لري کوم چې د ميني په ژبه پوهيږي او دغه پوهي د
بناغلي کبير ستوری په شاعرۍ کې ټولي بسکلاگاني ځای
کړي دي، ځکه نو د شعر په لفظونو کې ئې د حسن نزاکتونه
او دخاسيتونو باريکياني (نازکياني) ول ول شوي دي .

د تورو زلفو په خيالونو شاعر مه گرموي
تمه د حورو هم د شيخ اوږدو سجودو کې گوري

او دا شعرونه ئې د پښتني ميني ډير نازک او باريک باريک
سرونه چيږي:

ستوری ځکه په پتکي کې دي ټومبلي
چې ديار د شونډو رنگ ويني گلاب کې

چې نوم ئې راته ياد کړي نوزه هم ورسره مل شم
چې ستا صفت خلاص نه وي ځان تري کله بيلوم

د زړه نه زړه ته لار شته په دې هر څوک ښه پوهیږي
چې زه وایم دا ستا یم ته به هم وائی زمائې

د پښتون ستوری عشق هم پښتون دی چې وائی:

تا چې رنگ د پښتونوالي عشق ته ورکړو
پښتنه مینه مې لاپسي توده شوه

د خپلی خاوري او خپلی علاقې سره مینه لرل د هر انسان په
خته اښکدل شوي دي، که د خپل هېواد نه لري څوک هر
څومره د ژوند اسانۍ او سهولتونه ولري خو چې کله هم
یواځې کښيني نو د وطن یادونه ئې د زړه تارونه ضرور
چیري که احمد شاه بابا د ډیلي په رنگینو کې د خپلي
پښتونخوا غرونه یادول نو ډاکتر کبیر ستوری هم په المان کې
د خپل پلار نیکه وطن کونړ له یاده نه شي ویستی او په
یادونو کې ئې ساده گي او بي سا ختگي داسې په غور ځنگ
ده:

میخانه وتره راځه دگودر غاړې ته څو
نشه دمیو خو کونړ د سیند اوبو کې شته دی

د ډاکتر کبیر ستوری د سوچ او فکر حدونه یقیناً چې ډیر
ژوردي، دوي د قلم په توره د بي حسه اوده پښتون ضمیر
بیدارول غواړي او دهغه خوب ریښتیا کولو په غرض د عمل
پیغام خپرول غواړي. کوم خوب چې ارواښاد (باچا خان
لیدلي ؤ) دغه خوب د پښتون قام د ملي یووالي او قامي وحدت
خوب ؤ، دغه خوب د پښتون قام د خپلواکۍ او د سیالو سره د
سیالی تلو خوب ؤ .

دغه خوب د پښتون اولس د ټولو محروميانو او نیمگرتیاو د
مینځه تللو خوب ؤ، د حالاتو بدلون دا زیري راوړي چې د
باچا خان دغه خوب او د بي غرضه، بي لالچه قام پرست
پښتون ډاکتر کبير ستوری دا د مودو مودو ارمان به پير ژر د
اميد نه د يقين په درشل قدم کيږدي، انشاءالله. زه دا خپله ليکنه
د ښاغلي ډاکتر کبير ستوری په دي شعرونو راغونډوم!

حرکت کې برکت شته دی دا متل دې
له وده زمري گيډرېښه، چې خوځېږي

د منزل په لور گامونه گړندي واخله
ای پښتونه قافلي درنه تېرېږي

چې د ځان د بدلولو خيال ئې نه وي
خدای هغه قام بدلوی نه، نه بدلېږي

د ورورۍ او اتفاق لاسونه ورکړي.
چې سباد اسمان ستوری و ځلېږي

په درناوي

لايق زاده لايق

د پښتونخوا د پوهنې د ډيرې مشر

حمد

د لوی خدای په نوم بښوونکی او مهربان دی
په عزت، ذلت، قادر د هر انسانی

چې څوک وغواړي په یو ساعت کې باچا کړي
چې څوک وغورځي د تخت ځنې روان دی

نه د چا ځنې پیدا نه د چا پلار دی
دی یوازې خو محتاج ورتنه جهان دی

خدای د هر چا په بڼه، بد عمل خبر دی
خو یې واک د بڼه او بد عمل د ځان دی

خدای په هر وخت او په هر ځای کې حاضر دی
که دا ځمکه ده که ستوری د آسمان دی^(۱)

(۱) د دې حمد کره برخه د قران کریم څخه اخیستل شوي ده، پر تله (مقایسه) کړې، سورت ال عمران او سورت الاخلاص

پښتنه مينه

زړه می د مینې دود پالل غواړي
په وطن سر خپل زارول غواړي

شیخ خود مینې عبادت جوړ کړ
حورې عقبا کې ښکلول غواړي

پښتانه مینه بې پښتونه کوي
مینه د ننگ سره تپل غواړي

ستوری د عقل نه پوښتنه وکړه
پښتنه مینه پښتو تل غواړي

کرامت

چاته ژوندون دی چاته قیامت دی
چاته دوزخ دی چاته جنت دی

څوک ویښوي څوک ابدی ویده کړی
د ستوری شعر کې دا کرامت دی

بنادي

د نوي ژوندون پيل دې په خوښۍ شه معطر
واده دې مبارک شه کور دی گل شه سراسر

واده د مینې او وفا تپرون دی
پکې پست راز د محبت پروت دی
د انساني ژوند د بقا تپرون دی
پکې ددې نړۍ زینت پروت دی

دا کور دې د بنادي شي د قامي پېژند سنگر
واده دې مبارک شه کور دی گل شه سراسر

دې کور کې دې پیدا شي ننگيالي پتمن خلميان
چې د پښتون سياسي تاريخ ژوندي شي
د توري د قلم او د مېراني خاوندان
چې د قامي وحدت کاروان گړندی شي

چې شپه د ژوند سبا شي روڼ شي **ستورې** د سهر
واده دې مبارک شه کور دی گل شه سراسر

دا شعر ما د پښتو قامي ادبي جرگې پتمن شاعر عزيز سرشار ته ډالۍ کړې دی ټولو هغه
پښتنو خلميانو او پيغلو ته سوغات هم دی چې په پردي مالت کې يوبل سره ودونه کوي او په
دې توگه خپله ژبه او کلتور (کلچر) ژوندي ساتي.

د زور نوي قانون

د زور نوي قانون دلته بنکار پرې نا اشنا
چې نوي بڼه له زوره وي او زور کاندې فنا

دا زور بڼه دی له نوي او که نوي بڼه له زوره
اوس دا پوښتنه هر چېرې ، هر ځای کې ده پيدا

ټولنه باغي شوې ده دودونه دي مات شوي
څه دي او څه به کېرې دا ده غټه معما

روانې قافلې چې دي د **سټور** په رڼا کې
بنکار پرې چې جوړ پرې زموږ لويه پښتونخوا^۱

۱) د زور نوي قانون منطقي (ډيالکتيکي) اصول دی چې نوی د زور ځای نیسی خو پدې شرط
چې نوی د زور څخه بڼه وي.

ژوند

د پښتون ژوند په پښتو باندې پتمن دې
بسی پښتو چې شی لایقه د کفن دې

چې پښتون وی بې پښتو ژوند کوی نه شی
ستوری وائی پښتو سا او پښتو تن دی

جنت

چې پښتو دوزخی بولی مخ ئی تور دی
په پښتون باندې حرام د دوزخ اوردی

دوزخی ئی په ویلو جنتی شی
د پښتو ژبی جنت کې کلی کوردی

د قام مینه

په لفظونوئی تصویر انځورومه
څو خیالونه ئی د سره زارومه

چې د قام د مینې یاد پکی خوندي کړم
خیال ته رنگ د زړه د وینو ورکومه

چې توان د اتفاق پښتون پیدا کړی
او سیاسی پیژند خپل قام ته وگتیمه

صدقه او سپېلنی چې له خپل قام شم
بیا په مرگ مې پروانه شته که و مرمه

چې جنده د پښتون جگه تر اسمان شی
سلامی ته ئی زه [سـتورې](#) ودر ومه

د اوربل گلونه

دهر چا ده خپله خوښه، چې څه وائی هغه دی وائی
يو پوخ د مینې خیال دې چې د یار کور ته مې بیائی

باغونه د گلونو د کوڅو نه دی جوړ شوی
ولاړدی سلامی ته او د جانان لار راته بنائی

څه بنگلې تماشه ده درنگونو د گلونو
د ازړه پکې د څنود اوربل گلونه ستائی

دا مینه ده دنیا کې بسایستونه جوړوی
په څه چې زړه مین وی هغه بنگلې وی زیبائی

دا مینه به ژوندی وی عاشقانو که مورې مړه یو
داستوری خود مینې د ما بنام هم د سبائی

د زړونو بڼگار

د یورپ پیغلو بیا خان کړلو سینگار
چې د زړونو د مینو وکړې بڼگار

خوړې زلفی ئی دامونه ندی څه دی؟
چې نظر پکې ونښلی، شی ایسار

چې ئی سترگې پدې پیغلو پر بوتلی
شیخ سجدي ته بڼکته نه شولو دوبار

د زاهد، عابد ایمان ته دی خدای خیر کړی
چې ئی پېغلي د یورپ نکړې بې لار

د یورپ پېغلي اثر په **سستوری** نه کا
چې د عشقه د وطن نه دی وزگار

بې پوهې پوهان

چې ځان د چانه ورک شى نو خپل ځان نه پېژنى
گيله ترې څه پکار ده چې جهان نه پېژنى

بى پوهې ځان پوهان کړى او د ټول جهان باچا شى
د ځان نه جگ باچا او يا پوهان نه پېژنى

بى ټوله کښينى ټول د ارزښتونو د جهان کړى
تو پير د شنو باغونو او بيابان نه پېژنى

په ټول د سرپيتوب هېڅ نه پوهيږى ليونى شى
انصاف او عدالت، حق د انسان نه پېژنى

درمل ورته د عقل ستورى ورکړه چې په سد شى
سري شونډى توري زلفى د جانان نه پېژنى

د پښتون فيصله

پښتون فيصله وکړه دې کی بله نه ځاېږی
دا خاوره د پښتون به پښتونخوا په نوم یادېږی

دا حق د هریو قام دی چې پخپله نامه ئی ملک وی
او ژبه ئی د ملک په دفتر و نو کی چلیږی

ترڅو چې پښتانه او پښتونخوا وی ویشل شوی
نو امن منطقه او په نړی کی نه ټینگېږی

دا امن له خاطره دا ویش نور نه پاتې کیږی
دا واره پښتانه به یو مرکز باندي ټولېږی

د وخت دا تقاضا ده **ستوری** وائی دا به کیږی
نقشه کی د نړی به پښتونخوا نوم لیکل کیږی

د کانی کرښې

غمازان گرځی بید یا نشی د پردې خبرې
کورت ته می راشه چې ارام وکړو او پردې خبرې

قانون د عشق کی د ترخو خبرو نوم نشته دی
ترخی هم بنکاری عا شقانون ته خوږی خبرې

د سپلنو خیالی انځور به دی له سرکرم لوگی
چې له نظره نه شی ستا درنې پخې خبرې

د کونړ ستوری چې په مینه درته غوږ نیولی
د کانی کرښې دی منمه ستا د خولی خبرې

ودې والې څه شی دی؟

لامبو وهی او بو کی هم په ځمکه گرځیدی شی
نیا یسته وزر لری او په هوا کی الوتې شی

لامبو او الوتل او گرځیدل ئی ستوری زده دی
ودی وائی څه شی دی ځواب که راکوې شی

ورورلې

وختونه ځی تېرېری تاریخونه پاتې کېږي
واکمن خوتل بدلېری اولسونه پاتې کېږي

واکمن چې واک د پاره اولسونه جنگوي
تاریخ کې د اولس ئی بد نومونه پاتې کېږي

تاداود سوکالی د اولسونو ورورلې ده
د ژوند د پرمختګ دا بنیادونه پاتې کېږي

ای ستوری شاعري دي خدايگو عمر زیاتوي
ژوندي دي په شعرونو کې خیالونه پاتې کېږي

شریک کور

که ادب، سیاست، هنر شریک کړی کور
اود پوهې په اوږه ئی کړی څوک سور

خوزولې پرگنې شی ستوری وائی
اتفاق او په وحدت کې پروت دی زور

د مینې دنیا

د زور زیاتې د بنمن دی او د سولې نه څارېږي
بس د اټی فلسفه ده او پدی اصول چلېږي

په سوله، سوله غواړي دا خوتل دی ده ویلي
په سوله او خبرو کار د بېخه بڼه سمېږي

چې سولې ته وطن او منطقه کې خطر ه وی
د سولې د خاطر ه هم د جنگ سره جنگېږي

دا ستوری چې نارې د محبت او ورورولۍ کړي
دنیا د مینې غواړي ظلم زور ئې نه خوښېږي

نیت

نیت دی زیری د بری د هر یو کار
د خدای لمونځ ته هم اول نیت دی پکار

چې دی نیت د پښتونخوا د جوړو و دی
ستوری خدای دی شه ملگری او مددگار

د خوښی یار

د خوښی او خوشحالی یاران بې شماروی
یار هغه دی چې په سخته کې پکاروی

چې په سخته او تنگسه کې دی مل نه وی
ستوری څه پرې چې سکه وروردی د پلاروی

د مینې اظهار

څوک لباسی ټیټ پاس کوی مخلص کېدلی نه شی
څوک د لباس تومننه اخلاص کې گډولی نه شی

څوک د او بو په شان د هریو لوښی بڼه نیسی
څوک لکه تیږه خپله بڼه بدلولی نه شی

څوک حرکت کوی روان وی د منزل په لوری
څوک هسې لاس د زڼې ناست وی خو کېدلی نه شی

څوک د لیلا مینه کې دار ته ځی په دار ورخېژی
څوک تش په خوله اظهار د مینې هم کولی نه شی

څوک به څه وی، څه به کوی دا به همدلته پرېږدو
ستوری پښتون دی له پښتو نه تېرېدلی نه شی

د قلم او بڼکې

د انسان فکر او خیال که هر څو د ننگ دی
ستاد حسن د تصویر د پاره تنگ دی

ستا بڼکلا د خیال ورشو کې نه ځا پری
سوزد مینې کې دی پروت ځمار د بنگ دی

ستاد مینې په مستی کې مې زړه ځوان شو
زما وینه کې دا ستاد شونډو ورننگ دی

د ناصح نصیحتونه مې زړه نه اوری
لگېدلی چې پری ستاد پاولو شرننگ دی

د قلم او بڼکې جرگه به در لپېر مه
د جرگې مخ او خاطر د پښتو ننگ دی

د کمځونه جوړ پاتان^(۱) که! چې در خېژم
د اسمان د ستورو کتې چې دی پالننگ دی

(۱) زینه، اندری، پوری

د ادب شمله

نفاق او تربگني به پخپل منځ کې ورکوو
که لوړې جگې څوکې ته د ژوند ځان رسوو

قامونه په ادب او په پوهنې پر مخ تللي
ډيوه به د پوهنې ځان او قام ته بلوو

جامې د موسيقي چې ادب واغوندي ژوندی شي
ادب به ټنگ ټکور او له پښتو، نه بېلوو

لنډې او شعر دواړه د ادب د خيال شمله ده
شملة به د ادب د ساز نغمو کې جگوو

ادب په زړه کې واچوی احساس د قامولی
ناره به د پښتو پښتونولی پورته کوو

چې روڼ د پښتو **ستوری** شی په لویه پښتونخوا کې
اختیار د خپلې خاورې او وطن به خپلوو

کم عقل

ما چي وکتل دي گرد چاپېر جهان ته
هېڅوک نه وائی کم عقل خپله ځان ته

کم عقلانوته هونښيار کم عقل ښکاري
خدای دي ورنه کړی کم عقل دوست انسان ته

افلاطون او سقراط به درنه هېر شي
که ئې غورې شي صرف يوه شېبه بيان ته

توپيرونک دی د طبيب او لښوني
لښونيان، لښوني وائی ساپوهان ته

هر سړي ته ځان د بل نه هونښيار ښکاري
ځکه **ستوری** ترې نه و خاته اسمان ته

برخه لیک

خپلواکي د خپلو وينو په بيه اخلم
ژوند مانا پيدا کوي چې ازادي وي

د ازل د برخه لیک نه به باغي شم
که زما **ستوري** په برخه غلامي وي

د امید خانگه

جاله که جوړه دیدن زرد سیند خپو کې راوړه
د کشمالو خوشبوي د خنوپه وړمو کې راوړه

د امید خانگې غوتې کړې نن سبا به گل شي
لرې اوبه ورته گودر نه په منگو کې راوړه

په سترگو نه وینم به غوړئې اور بدلې شمه
په لیک کې مه راوړه پیغام د ساز نغمو کې راوړه

که ستوری وویښې زما ورته خواب ووايه
د نوي ژوند مستي د بنگو په پیالو کې راوړه

غل او مل

چې د غل سره مل کورنه پکې نه وي
نومشکله غلا کول د کورودان شي

ستوری لاستی که د ونې پکې نه وي
نود ونې غوڅول تېرته گران شي

د مینې ویاړ

ویاړ به دې د مینې خامخا خان ته گټم
که سر ورباندې درکم باقی نور به څومره شم

چې نوم دې راته یاد کړي څوک نوزه ورسره مل شم
چې ستا صفت خلاص نه وي خان ترې کله بېلوم

چې چېرې په کوم ځای کې ننداره ستا د بنسکلا وي
په ځمکه که هوا وي خان دستي ورو سوم

جذبې ده دا د مینې که د عقل دلیلونه
له خپله سره تېر شوم ستا له سر، سر څاروم

رنگونو د گلونو کې دي رنگ د شونډو وگورم
د ستوري په قلم لفظي انځور دي جوړوم

خپل کلتور

هره خانگه خپله ونه کې لوئیرې
چې له ونې خانگه غوڅه شی وچیرې

عاقبت ئی ورکېده دی ستوري وائی
چې د خپل کلتور او ژبې پردی کیږی

پاد

چې د عشق په میو مست مې کړ غزل
یاد دي ټکلی شو د څنود اور بل

حاجت نلري چې څنو کې ئې کېږدي
چې له گل ځني بنایسته ئې یو په سل

چې خبر دي له بناست اوله بنکلا شو
رنگ بدل شو د سندرو د بلبل

ستوری وائي زړه کې نوی مینه زور شوه
گل ئې پرېښود ستا په لوري الوتل

د بنایست مور

مینه مور ده د بنایست که څوک پوهېږي
بنایستونه خوله مینې پیدا کېږي

که دا مینه نه وی، ودې وائی څه دي؟
چې بدرنگ ځوی بنایسته پلار ته ښکارېږي

کشکی زه خوپه تانه وی مین شوی
ستا له غمه مې اوس زړه په ځان خوږېږي

دا ده مینه چې ستارنگ ئې بنایسته کړ
دهسک ستوری سلامي درته ودرېږي

خوئ او رنگ

د چا دې سترگې د چا شونډې د چا خال خوښېږي
د چا دې خوئ او خاصیتونه زړه پستوال خوښېږي

د چا نظر دې د اوربل د خوانه، نه خوځېږي
د چا دې زلفو کې ځنگا د زلفو تال خوښېږي

څوک دې درنگ څوک دې د خوئ په صفتونو بوخت دي
څوک وايي دواړه مې انډول برابر سيال خوښېږي

د خوئ او رنگ بنایست چې دواړه دي جوړه شي روان
دا خود ستوري په هر ځای کې هر مهال خوښېږي

د عصر توريالی

که ملاله په تاریخ کې ننگیالی ده
نونسیم ولې د عصر توريالی ده

قرارداد د پښتونخوائی په زیار پاس شو
د بخت ستوري د پښتون د سوکالی ده

پوهه او سوچ

خپلې پوهې برابر سوچ دانسان وي
دلور سوچ دخاوندانو لور ارمان وي

ناپوهی نه غټ د بنمن د انسان نشته
ناپوهانو ته جهان پېژندل گران وي

تل د خان په هنداره کې جهان گوري
د خپل سوچ په اندازه ئې تنگ جهان وي

خان جهان په ائینه کې پوهان ويني
رسولي خان تر [سټورود](#) د اسمان وي

د خوشحال خان توره

په خوبه نشي له غاصب حق اخستل دي پکار
د حق لپاره سر له حقه خاړول دي پکار

چې ظلم ورک شي او گلان د انصاف و غورېږي
په اور د ظلم کې ظالم خپله سپزل دي پکار

کمزوري نه يو امتحان مو خو خو ځل ورکړي
د خوشحال خان توره له تيکي راويستل دي پکار

چې زور مو ځوان شي او ځواني مو په مستی راشي
په يو مرکز باندي د ټولو ټولېدل دي پکار

خوب د مرگ وروړ دی لا تر خوبه مونږ اوده پاتې يو
که ژوند ون غواړو نور د خوبه پاڅېدل دي پکار

د سبا ستوري راختلی دی پښتون ته وايي
د خوبه پاڅه د منزل په لوري تلل دي پکار

د غزلو اختر

تا چې د مینې د وطن نه غزلونه جوړ کړل
د فن شاهکار و تری د غاړې امیلونه جوړ کړل

رنگ رنگ غزلې ئې د زلفو تار کې وپییلې
د ساز نغمو کې له غزلو داستانونه جوړ کړل

د رباعی، غزل، داستان حدبندی ماته کړله
د هنر غېږ کې نوي نوي خوزبستونه جوړ کړل

چې د داستان جامې د ستوري غزل واغوستلې
د ژوند چمن کې د غزلو اخترونه جوړ کړل

د سترگو خطا

که په جاز کې څوک اسمان ته پورته کېږي
دا د زمکې خلک کوچني ورته ښکارېږي

دا خطا د سترگوده، د عقل نه ده
عقل وايي غټ انسان، نه، کوچنی کېږي

جگېدو کې احتمال د ټيټېدو شته
پوه به هله شي چې جاز کندی ته لوبېږي

جگېدو کې چې ځان ورک نه کړي جانانه
که دي سرد اسمان [ستور](#)و ته رسېږي

وحدت

دا دنيا خويو خو ورځو ته پيدا ده
ابدي ژوند ته ټاکلي خداي عقبا ده

د دنيا په سرد ژوند پوله ده تنگه
پيدا شوې ترې ابد ژوند تمنا ده

د مادې او د مانا وحدت ژوندون دې
ماده تن دی دانسان او مانا ساده

ساچې ووزي له تنه وحدت ورک شي
ستوری پرېوزي د ژوند د مرگ بينا ده

د شونډ ورنګ

چې لاهوشي څوک د مينې په درياب کې
توپير ورک شي په راحت او په عذاب کې

هر عذاب د يار خدمت کې راحت ښکاري
عذاب نشته دی د مينې په کتاب کې

در خانۍ چې ورته بام سرته ختله
سوز د مينې شته تارونو د رباب کې

ستوري ځکه په پتکي کې دي ټومبلي
چې د يار د شونډ ورنګ ويښي گلاب کې

بې جانان مين

چې څوک مې د مينې وڅکې مست څمار شي
د بلبل سره شي مل عشق ئې روزگار شي

چې جانان ئې غېږ کې پروت وي بې پروا وي
بې جانان مين عابد او پرهېزگار شي

په مستۍ او په خوښۍ کې له ياد وځي
خداى هله د سړي ياد شي چې ناچار شي

د جانان په تمه پروت شيخ په سجده دى
ستورى وائي پاک الله دې مسدگار شي

جبر او اختیار

دادې جبر که انسان ته شته اختیار
چې لیکلي په ازل کې خدای هر کار

که دا جبر وي بیا حق د سزا نه شته
خوک په څه شي ملامت او گنهگار

که اختیار وي بیا سزا د گناه حق ده
چې حساب وشي د هر عمل کردار

ما پوښتنه پدې باب له استاذ وکړه
منطقي ځواب ئې را کړ سم دوار

خدای اختیار [ستوری](#) انسان ته دي ورکړي
خو ئې مخکې له هر کار دې خبردار

داسمان کاني

د ميني د وطن نه مي زړه ځان نه بېلوي
لگيا دي خپل ټوټي ټوټي وطن راټولوي

ټوټي چې يو ځای نه کړي هومره نه کيني ارام
د سراو مال په بيه دا ټوټي کوشيرو

چې مينه د وطن کې مې زړه وريت شو پوخ سرتېر شو
روان دي سربازي ته ځان وطن نه ځاروي

په مينه د وطن کې ستوري و خاته اسمان ته
وگوره په غلیم له اسمان کاني وره وي

حرکت

هوښياران چې د ژوندون په راز پوهېږي
حرکت کوي روان وي نه ودرېږي

حرکت کې برکت شته دی دا متل دي
له وده زمري گيډرښه، چې خوځېږي

د منزل په لور گامونه گړندي واخله
ای پښتونه قافلې درنه تېرېږي

چې د ځان د بدلولو خيال ئې نه وي
خدای هغه قام بدلوی نه، نه بدلېږي

د وروړی او تفاق لاسونه ورکړی
چې سباد اسمان ستوری و ځلېږي

(۱) د دې شعر څلورم بیت د قران کریم د ۱۳ سپپاري د سوره الرعد، د (۱۱) ایت شریف مانا ده.

سوچ د ژبی بڼه ده

چا ویل تاش د پوهېدو نښه ده؟
ژبه د قام د پېژندو نښه ده

سوچ هم د ژبی یوه بڼه ښکاري
ژبه د سوچ د لوستیدو نښه ده

چې خپلې ژبی ته قام پام نه کوی
نوئی همدا د ورکېدو نښه ده

بې ژبی قام وده کولی نه شی
ژبه د قام د پرمختلو نښه ده

ستوری پښتو باندې پښتو په کار ده
په ژبه ننگ د ننگیالو نښه ده

د اشتهار اصول

چې مینه د چا زړه کې وي نو مینه به پالي
مین ددې حقدار دې ، مین ددې حقدار دې

چې سر څوک د خپل قام او د وطن نه څاروي
نصیب ئې افتخار دې ، نصیب ئې افتخار دې

منمه چې هر چا ته لیلیا خپله بنایسته بنکاري
صفت ئې هم پکار دې ، صفت ئې هم پکار دې

پردی ته به بد نه وایي او خپله به ستايي
اصول د اشتهار دې ، اصول د اشتهار دې

کبیر ستوری لیکنه کې تل دا اصول ساتي
اصول ته وفادار دې ، اصول ته وفادار دې

ذهني او بنستون

يو سوچ و، اوده شوی چېرته چېل په اټکرو کې
راپاڅېدو د خوبه په سندرو او نغمو کې

مسکي شوراته وي ويل چې رښتيا سوچ ازاد شوی
که غږ د ازادۍ دی په شرنگار د زلونو کې

ازاد يم پيدا شوی ازادۍ باندي مين يم
ازاد مې طبيعت "دې خوشال نه يم پابندو کې

ما غوږ کې ورته وويل ازادي د هر چا حق دې
خو دې ته هم پکار دي او بنستون غلام ذهنو کې

غلام ذهن خو نور د غلامۍ خلاصيدل غواړي
د ذهن او بنستون دې پيدا شوی اولسو کې

ازاد سوچ به ازاد وي پابندي به وي پابنده
کبير ستوري راوړی تا ته زيری په شعرو کې

زړونو ته لارې

په زړه کې راسره ئې که له مخې مې پنائې
د خیال په سردرو کې راته خاندې په مسکايې

چې ته ئې کړې پیدا، زه خدای په تا باندې مین کړم
دا زه خو یم د ستا که ته زمانه ئې د چائې

د زړه نه زړه ته لار شته په دې هر څوک خو پوهېږي
چې زه وایم د ستا یم ته به هم وائې زمانې

چې ستورې د اسمان ټول په تعظیم درته ولاړ دي
قسم دی ملکه ته درنگونو د بنکلا ئې

وار

د پلار نیکه وار تېر شو، وار زموږ په د پښتو دی
ورکېږو که یو نه شو، ضرورت د یو کېدو دی

د وخت سره به ځو یا به وخت ځانه سره بیایو
د وخت سره که ځو نو زیاتې وخت د خوځېدو دی

که وخت ځان سره بیایو نو د ننگ توره راواخلي
چې وخت ځان سره بیایې دا خو کار د ننگیالو دی

میراث د ننگ غیرت چې د نیکونو دی راپاتې
دا وخت ځان سره بیایو وخت د وخت د بدلېدو دی

چې **ستوری** د سبا د خپلواک ژوند دی راختلی
د خپل ملک جوړېدو ته وخت راغلي د جرگو دی

د باچا خان لار

فکرونه مې گلونه شول په قام به ئې شيندم
خيالونه مې سازونه شول نغمې د ژوند، وهم

خوږه قامي نغمه مې شروع کړېده د سولې
له زور، زور پيدا کړې په زور کلي نه کوم

د زړه د مينې جوش دی که د عقل د ليلونه
چې زور نه مې نفرت دی سرله سولې خاړوم

سور پوښ يم **ستوری** وايي سرې جامې مې دي اغوستې
په لار د باچا خان به قدم ږدم مخکې به ځم

قناعت

يوه هيله چي سر شي بله هيله شي پيدا
دي هيلو د انسان ته حد تاكلی نه دی چا

دا هيلې نه خلاصېري نا پايانه سلسله ده
يوازې قناعت دی د دي هيلو انتها

قانع چي انسان نه شي همپشه به سرگردان وي
گالي به کړ او ونه منډې تررې هرې خوا

دا استوری خو قانع دي نور څه نه غواړي له خدايه
صرف يو موټی اباده او ازاده پښتونخوا

نوی ملالی

خان دې سپېلنی که! زار د خپلې پښتونخوا نه شه
ای پښتني پیغلې د پښتو د باغ باغوانه شه

دا پښتنه خاوره د وخت نوي ملالی غواړي
جوړ کړه یو لښکر د پیغلو مخکې ئې روانه شه

وخت نه ایسار پرې قافلې د ژوند روانې دې
درومه د منزل په لور د یوه بله روښانه شه

ستوری به کیسې ستاد مېراني او غیرت کوي
پورته که جنده د پښتون جگه تر اسمانه شه

ادب

ادب ځان پرست نه دی چې تش خپل خدمت کوي
ټولني د خدمت نه ادب ځان نه بېلوي

ادب، ادب د پاره هسي توردی پرې لگيري
د عقل او منطق اصول د تور مخ تورو

قانون کې د منطق نه شته دی دا کله کېدای شي
هدف او وسیله چې د ادب نه جوړوي

ادب خو وسیله ده په خدمت کې د هدف
هدف ته د ورتلو لاره د عقل رڼوي^(۱)

ادب چې وسیله د پښتنو د ابادی شي
دا ستوري له اسمانه پرې گلونه وروي

(۱) رڼاکوي

سباوون

مور پښتانه يو ، پښتو ژبه او قانون دی زموږ
په پښتو چارې سموو پښتو ژوندون دی زموږ

پېژند گلوي د هر يو قام په ژبه او دود کېږي
چې پښتو وايي ، او پښتو کوي پښتون دی زموږ

په تش نسب بې له پښتو ، پښتون کېدای کله شي
پښتانه تل وايي پښتو سره تړون دی زموږ

پښتونولي د ژوند بنسټ دي ستوری وايي په جار
د ژوند تيارو کې پښتونواله سباوون دی زموږ

د وطن ډاگونه

دا مینه تش ستانه ده، ټول جهان په مینه پایی
زما هم زړه مین دې، چې د عشق سندرې وایی

د ژوند د گړنگونو او تکلیفونو بې پروایم
دا مینه ده چې سم مې سربازی میدان ته بیایی

پښتون یمه ملگرو زما مینه پښتنه ده
خیالونه به مې تل د خپل وطن ډاگونه ستایی

جذبه د قامولی چې پښتونخوا کې پارېدلې
نو تا ته کېناستل ستوری په کور کې کله بیا یی

خندا او ژړا

ما پته لگولې، ژړا مشره له خندا ده^(۱)
دا مشره د رقيب ده، خودا كشره يې زما ده

ژړا نه مې زړه تور دی مبارک دې شي رقيب ته
ژوند بڼه دی په خندا کې چې خوښي او خوشحالتیا ده

ما شوم چې چپرې وشي لومړی ژاړي وروسته خاندي
ژړا بنسکاري نسلي خو خندا زده کړه له د نیا ده

خند پرته راته خنده چې د ژوند **ستوری** روښان شي
خندا چې پکې نه وي د ژوندون خونه تالاده

(۱) دا پته ما ته د ودې د ساپوهنې سرپرته زما د لمسي پوهیال ستوری د پوهنېزې څارنې په لړ کې لگېدلې ده. پوهیال ستوری په ۱۹۹۸/۳/۱۱ نېټه زېږېدلی تر درې میاشتو پورې ئې وچه ژړا کوله چې اوښکې ورسره بدرگه نه وي، ورسته د درې میاشتو د ژړا سره اوښکې بدرگه شوې او په همدې وخت کې په مسکا چې د خندا لمړنۍ بڼه ده پیل وکړه، ددې څارنې په ترڅ کې دا خبره تائید شوه چې ژړا نه یوازې د خندا نه مشره ده بلکه په ډېره اندازه سره پیدایښتي (یا نسلي) او خندا د زده کړې په بنسټ منځ ته راځي

خپل دود

پښتانه هر چيرې خپل دود، عزت او پت ساتي
د سر په بيه د خپل قام وطن عظمت ساتي

د باچا خان سياسي بچي که ډېر ټولي ټولي دي
بيړغ د سولې خويي هر ټولي اوچت ساتي

گډه يې ژبه گډ تاريخ دی بېلیدی کله شي
پښتونولي ئې د اولس ملي وحدت ساتي

خير دی که ډلي بېلي بېلي نظريه يوه ده
ټول قام پرست خود پښتو شان او شوکت ساتي

رقيبه چيرته به پتهېرې پښتونخوا جوړېرې
ستوری د شپې تورو تيارو کې روڼ مالت ساتي

بڻڪلا پرست

خومره مزه چي ساقى ستا په شونډو سرو کي شته دى
دومره مزه کله د ميو په پيالو کي شته دى

بڻڪلا پرست يم ساقى تش دا ستا ليدو ته درختم
د بڻڪلا زور دى د مسکا مستو شيبو کي شته دى

ماته د شونډو شربت راکه پيماني نه غواړم
عشق کي ثواب د ميني تندي ماتو کي شته دى

ميخانه و تره راکه د گودر غاړي ته خو
نشه د ميو خو کونړ د سيند اوبو کي شته دى

هلته حجرى د پښتنو په ټنگ ټکور تودى دى
د قام د ميني جوش د [ستورى](#) ترانو کي شته دى

د ژوندون څراغ

زه پښتون زلمی یم پښتني مور نه پیدا یمه
مینه کې د ښکلوزه مین په پښتونخوا یمه

ما پښتو کول د پښتني مور نه زده کړي دي
پت یمه، ښېگړه یمه، توره او وفا یمه

مینه پښتنه مې په ځوانۍ باندې راغلي ده
ځکه د قام مینه کې تکلیف نه بې پروا یمه

ما تورو تیارو کې د ژوندون څراغ بل کړی دي
اوسمه په غرونو کې د غرو د سررڼا یمه

قام ته مې د سولې ازادۍ پیغام راوړی دي
زیرې د ژوندون یم رڼا [ستوری](#) د سبا یمه

سر ټیټی مشر

د هغه مشر سر ټیټ دی نه جگېږي
چې د خپل اولس په ژبه نه پوهېږي

چې د خپل کلتور او ژبې نه پردی وي
داسې مشر د قام کله پکارېږي

د سر ټیټ مشر پسي مه ځه پښتونه
د هغه سر چې ټیټېږي ستا ټیټېږي

ستا شمله د اسمان ستور و ته رسېږي
ټیټ سر کله دې شملې سره جوړېږي

د مینې افتخار

رښتیا چې ملکه ئی درنگونود بڼکلا
بڼکلا ته دې سجده کړی بڼکلا گانې د دنیا

بنايست دی د مینو د زړه مینه تودوی
د سرو گلونو خانگي ته په برخه ئی د چا

د سر په بیه اخلم ستا د مینې افتخار
باقی به خومره نور شم راته ووايه صفا

دا ستوری کړی پوښتنه درنه غواړی اجازه
دا ته د گل په رنگ ئی؟ که گل رنگ اخستی ستا

قوت

چې څاڅکي څاڅکي يو ځای شي غټ سيند شي جوړولی
يو والي کې د پروالی د قوت دی ماليدلی

يو کنيکی خو کمزوری وي په لږ څه زور ماتېږي
گېډی د کنيکو څوک اسانه نه شي ماتولی

وحدت چې د موټر پرزو کې وي نو حرکت کړي
موټر پرزي پرزي که بيا خونه شي خوزېدلی

که غواړې ترقي **ستوری** د قام د وحدت غم خوره
توتې توتې چې قام وي خپل ژوند نه شي سمولی

د سوچ آزادي

په سوله او ورورولۍ کې مې سرلار شي لارې دي شي
د سوچ په آزادي کې مې سرلار شي لارې دي شي

ازاد يم پيدا شوی ازدي باندي مې ننگ دی
د قام په خپلواکۍ کې مې سرلار شي لارې دي شي

پښتو ته خدای پیدا کړم پښتونواله مې ژوندون دي
د ژوند په سوکالی کې مې سرلار شي لارې دي شي

د زړه د مینې جوش دي ځکه ستوری په جار وائي
په قام او قامولۍ کې مې سرلار شي دي شي

د قلم ننگ

مطرب یمه د سولې مست د خپل رباب په شرنګ یم
سوله مې ناراده او د جنګ سره په جنګ یم

زه د باچا خان د سور پوښانو دود ساتلی شم
لاره مې پښتو ده د پښتو د لار پتنګ یم

زه قلم نه توره جوړوم، توره ترې غواړمه
توره د قلم په لاس ولاړ د قام په ننگ یم

زه جنده د سولې په اسمان کې رپول غواړم
ستوری د ژوندون یم او د سولې په رنگ رنگ یم

جگي شملې

پښتون کړم خدای پیدا او په پښتو باندې مین شوم
د ښکلي پښتونخوا په سردرو باندې مین شوم

پېژند چې مې د قام پکې ځلېږي په نړۍ کې
د ننگ جگو شملو قامي جامو باندې مین شوم

کوي چې پښتانه پکې د خپل مېلمه پالنه
د قام اولس ديرو او په حجرو باندې مین شوم

پښتو به تل کوم او پښتونواله به ساتم
ستوری د پښتو یم په جرگو باندې مین شوم

د ژوند بازار

د ژوند ون بازار چلېږي په عرضه او تقاضا
ارزښت کم د هغه څه وي چې د څه نه وي اړتيا

ضرورت دايجاد مورده ضرورت چې شي پيدا
سړی گرځي لټوي ئې په هر لوري په هر خوا

چې توتې توتې وجود وي پکې نه اوسېږي سا
سا به هله پکې اوسي چې پيوند شي توتې بيا

د قامي وحدت د لارې به لټون کړي خامخا
ستوری ژوند که د پت غواړي او د قام خپل پرمختيا

خيالي نړی

د انسان د دماغ کله دا خطا ده
دا خيالي نړی، خو هم رښتيا پيدا ده

د يوه موجود اړخونه متضاد دي
حقيقي نړی، مادي، خيالي مانا ده

حقيقي نړی، کې قيد او پاپنډي شته
دا خيالي نړی، د قيده بې پروا ده

ازادۍ، که پابنډي وه **ستوری** وائي
ما ستا يلي خپله بڼکلي پښتونخوا ده

د سولې جايزه

بنادي چې د قامي وحدت مې خيال کې ځنگېد له
نغمه د نوي ژوند د پښتونوالي غږېدله

غوټۍ وي په باغونو کې د گلو غوړېدلې
بلبلو ترانه قامې په خوند ورته وي لکه

نفاق وه کډه کړې ورورولي وه پښتون قام کې
جنت کې خوشحالي د باچا خان ارواکوله

ليکوال، هنرمندان او شاعران وو جرگه شوي
د سولې جايزه د ستوري شعر ترې وگټله

بنکلا

یوزورد مینې سوچ دي خاطر ده د گلونو
که نوي ننداره ده د گلونو درنگونو

اظهار مې دي د مینې خاطر که ننداره ده
په دواړو کې بنکلا ده صرف توپیر دي د وختونو

د وخت سره به ځمه یابه وخت ځان سره بیایم
مرا مته نه رسېږي څوک په کت کې په خوبونو

سوچونه پښتني ستوری عمل جامو کې نغاړه
عمل چې پکې نه وي هسې نه شي په سوچونو

د خټو کور

زه په حجرو کې يم لوي شي ټنگ ټکور خوښوم
د فن په غيږ کې د ادب او سياست شور خوښوم

وروري منم غلامې نه منم په جار وایمه
د ورورولۍ جذبه په زړه کې لور په لور خوښوم

د بل په مټيو که لوټېږم هډو لوی دي نه شم
پښتون ځلمې يم زه د خپلو مټيو زور خوښوم

قام په سياسي ، ثقافتي پيژند سينگار غواړمه
زړه او دماغ کې د پښتو د مينې اور خوښوم

د پردیسی د ژوند مانۍ کې گلان کله کرم
زه کبير ستوری د وطن د خټو کور خوښوم

د میو پارانہ

ساقی راخه زمونږ په چم کې میخانه جوړه کړه
یوه چنه پکې د مینې مستانه جوړه کړه

چنه د مینې په نغمو او تنگ ټکور گرمه کړه
د ځان مین ته د درتلو بهانه جوړه کړه

شیخ ته هم نغده اوس رسېږي نسیا نه غواړي نور
پته ئې کلي کې د میو یارانہ جوړه کړه

که میخانې ته چېرې راغی خیر دی مه ئې شپه
غټه پیاله ورته د میو جانانه جوړه کړه

ستوری ځوانې په نشه مست دی تش گپ شپ ته درځي
ورته د سرو شونډو شربت نه پیمانہ جوړه کړه

بنگلی تماشہ

د خیالہ جو پڑھ شو پ نغارہ فکرو ہلہ
خہ بنگلی تماشہ تماشائی ما کولہ

بلبل پ د باغونونہ گدا تہ وی راغلی
ساقی د بنگ پیالہ لاس کپ ہر چاتہ ورکولہ

راجمع ورنگونہ د بنگلا مسابقہ وہ
بنگلا د قامولی د بنایست میرہ^(۱) وختلہ

د ستورو مشالونہ لگیدلی و اسمان کپ
رنسادی پبستونوالی ئی ہر خواتہ خورولہ

میرہ: مشرہ

د ژوند سردرې

که گلان وکړی د ژوند د سردرو په څوکو
زه به ئی سیل لره درځم د جگو غرو په څوکو

چې طبیعی ^(۱) بنايست دی وړان نشی سینگار مه کوه
پیوی دی خیردی چې ځنگیږی د کمڅو په څوکو

که چا خبردی د راتلو زمونږ مالیت ته راوړ
لار به جارو کړم ستا د پاره د بڼو په څوکو

چې دی نظر د تورو سترگو د نظره نه شی
د نظر ماتی اور به بل کړم سپیلنو په څوکو

مینه د زړه خبره ده، د زور قانون نه منی
ستوری گواه ^(۲) دی مینه نه شی د برچو ^(۳) په څوکو

(۱) قدرتی، ساده (۲) شاهد (۳) نیزو

د پيار مسكا

طبيبه څه پازه^(۱) دې كله په دوا كې شته دې
رنځورد مينې ته درمل د يار مسكا كې شته دې

بنكلا بنياد د مينتوب ده بنكلي مينه غواړم
د مينې كور كلي د بنكلو په بنكلا كې شته دې

بنكلا پرست څله يورپ او امريكا لټوي
د بنكلا زور خودنگو غرو د پښتونخوا كې شته دې

د سيند او بو كې ئې نشه د ازادۍ پرته ده
د ننگ وړانگې ئې د ستورو په رڼا كې شته دې

(۱) اغېزه ، تاثير ، اثر

د وطن مینه

په هغه مین پکار دی افتخار
چې په مینه د وطن کړی خپل سرزار

د بخت ستوری ئی ځلیرې په اسمان کې
چې څوک ولری د خپل وطن اختیار

مپین

خدای دې تا کاندې مین چې ماته نه وی
ددې ښکلود یاری نه لاس په سره شه

چې د شپې ستوری را خپښی راته وائی
که مین ئی نو د یار غېږی ته ورشه

د پښتنو انا

پريکړه پاس د پښتونخوا شوه خوشحالي شوه
د قامونو سره جوړه موسيالي شوه

زرغوني انا تکري خپل ورپه سر کړ
چي انا د پښتونو نسيم ولي شوه

د ميرويس نيکه پتکي د افضل خان شو
چي ئي غرد پښتونخوا رښتينولي شوه

د پښتون د اقبال [ستوري](#) به خليري
چي ژوندي پکي پښتو پښتونولي شوه

د قلم توره

پتمن ژوند گوره فولاد په توره نه شي
قلم واخله د قلم په توره بڼه شي

د فولاد توره که هر خومره تېره شي
يا به وژني يا به مري نو دا به څه شي

په زور کلي کله کېږي دا متل دی
اخر ناچار د سولې په لار تله شي

د بخت ستوري ئې تياره نه وي نو څه وي؟
چې د چاد ورور عزيز سره پتنه شي

پيژند

پيژند د هر شی په توپير او پرتلو^(۱) کې گوری
د ازادۍ، اواز شرنګا د زلونو کې گوری

قامی شاعر د ميخاني دروازه نه ټکوی
نشه دميو يی د خپل وطن او بو کې گوری

دود دې ورياتي د ساقی او ميخاني ادب کې
حکه ئي ياد د شعر فن په سلسلو کې گوری

د تورو زلفو په خيالونو شاعر مه گرموی^(۲)
تمه د حور و هم د شيخ او ږدو سجدو کې گوری

زه ورته نيمه شپه د ستورو په رڼا کې ورځم
ټنگ او ټکور چيرې د پرو د پښتنو کې گوری

(۱) پرتله: مقایسه

(۲) گرموی: ملامتوی، پرکوی

د نفاق رنځ

اوس که خپل جنت وطن کې بې وطن یم
خو اخر ددې وطن اصلی څښتن یم

د نفاق رنځ را کې گډ دی ناتوان یم
که یو ځل په اتفاق شم توانمن یم

د نفاق درنځ له درده که زه روغ شم
بیامې گوره چې د خپل وطن واکمن یم

د غاټول د گل په بوی کې یم لوی شوی
پروت ددنگو دنگو غرونو په لمن یم

ساه مې واخله خو پښتوران وانه خلی
زه پښتون یم په پښتو باندي پتمن یم

که زما **ستوری** په قبر چیرې راشی
په پښتوران ته دوعا کره پری مین یم

د مینې دود

بینا سترگې به څه کړم چې لیدل نه دي روا
دامه وایه چې بڼکلو ته کتل نه دي روا

چې سترگې خدای را کړي نو د یار مخ ته به گورم
د مستو سترگو جنګ کې په شا تلل نه دي روا

منکر چې په کتو وي دا پخپله لوی گناه ده
رښتینې مسلمان ته دروغ ویل نه دی روا

چې مینه پښتنه شي ننگ پښتو ورسره مل شي
پښتون ته له پښتو نه، تېر بدل نه روا

د بڼکلی پښتونخوا نه ستوری سترگې بل خوانه کړي
مین ته دود د مینې ماتول نه دي روا

قضات

قضات خلکه دگتودی بازار
یوته بیکاری سپیره ډاک بل ته گلزار

یوځای بڼه بل ځای د بد په نوم یادیري
بڼه او بددی د انسان د وجدان کار

توپیر هم شته د ټولنو په وجدان کې
یو کې وي سړی شاهکار بل کې غدار

حقیقت هم نسبتی^(۱) دې **ستوری** وائي
بېل بېل دې د هر انسان ذهني معیار

(۱) (Relative) د فلسفی لفظ یا استلا (اصطلاح) او قطعی (Absolute) ضد دی

دېره

خوشبويي چې دي د زلفوراخوره شوه
د گلونو خوشبويي صدقه شوه

بلبلان به زياتي خه کوي په باغ کې
بس دا ستا څنو اوربل کې ئې دېره شوه

پتنگانو سر ته هم دې الله خير کړي
چې دېوه د بنکلي مخ دي ورنېکاره شوه

تا چې رنگ د پښتونوالي عشق ته ورکړ
پښتنه مينه مې لا پسې توده شوه

چې دي **ستوری** د تکرې په سر ځليږي
نو په زړه د رقيبانو باندي شپه شوه

عشق

دوام د انسانیت دی عشق انسان ته دي روا
په سپینو لپچو خوب پکې جانان ته دی روا

روا او ناروا څه دي دا حکم د وجدان "دی
انسان ته دي روا چې څه وجدان ته دي روا

وجدان خود مین پابندی نه لگی په عشق
بس دا وایي چې عشق خو ټول جهان ته دی روا

په عشق کې د وطن که دي قامي وحدت ارمان وي
نو څه مه ایسار بېره کار ارمان ته دی روا

نظر د قامولی ته ستوری ځواک د عمل ورکه
د قام د مینې حس خوزوړ او ځوان ته دی روا

(۱) وجدان یا اخلاقي زه په انسان کې یو قوت دی چې په ښو، بدو، روا او ناروا قضاوت کوي
او څاري ئې

د قسمت ویش

زاهده ما عشق په دنیا تا په عقبا اخیستی
نصیب دې خپل دی ما په لاس او تا نیسیا اخیستی

ته حورې ستایه، زه به ستایم د وطن سردرې
د قسمت ویش کی خو ما عشق د پښتونخوا اخیستی

هره دره کی ښکلا گانو غزونې کړې
ښکلا پرست یم حفاظت می د ښکلا اخیستی

چې د قامی وحدت غوټی (۱) مې په چمن کی گل شی
د باچا خان په پل قدم مې بر ملا اخیستی

د شپې چې ستوری پښتونخوا د سردرو پیره کړې
د مینې زور دی د وطن غم او سودا اخیستی

(۱) کلی

گلشن

پاکه ربه جو پرمون پره کره وطن
پنبتانه په خپل وطن کی کره واکمن

چی د شپې پنبتون بلبل پکې چغیرې
راکه ستورود اسمان لاندې گلشن

د عشق اور

بوراشه کول په بوټی کی د گل
چی د عشق په اورستی نه وی گوگل

چی ئی حس د قام د مینې زړه کی نه وای
د پنبتون سره به نه وای ستوری مل

د منطق اصول

که څوک راوړي چاته یار د مرگ خبر
زړه غمجن شي په ژړا باندي شي سر

په کوتک باندي وهلی دي چانه دی
دا خوتش د خولي خبرې دي اثر

په روزنه کې کوتک ځینې کار مه اخله
د منطق اصول ډېر زیات دي معتبر

که غزا کې د قلم توره راواخله
ستوری دا د غزا شکل دی بهتر

فن د مینې

فن د مینې د ژوند راز دی پوهیدل دي
جام د میو د ساقې په خاطر څښل دي

ځواک د مینې مختلف رنگونه نیسي
ټولنیز رنگ ئې له یار سر څارول دي

گرانېت هم د مینې رنگ دې بل څه ندي
د بنکلا او بنایستونو پت پالل دي

انرژي د کار اصلي رنگ دي د مینې
د جانان په لور گامونه اخستل دي

تولیدي خوي لري مینه ستوری وائي
مینه ځیرنده د ژونده ، ژوند ساتل دي

د ځواک چینه

ورکړه وخت د کار د پاره، چې بری او پرمختیا ده
ورکړه وخت د سوچ د پاره، چې د ځواک چینه اشنا ده

ورکړه وخت لوبو د پاره، پکې پروت د ځوانۍ رازدی
ورکړه وخت د لوست د پاره، چې د پوهی دا بینا ده

ورکړه وخت مهربانۍ ته، دا خو پیل د خوشحالی دی
ورکړه وخت خونۍ د پاره، خوشحالی د روح غذا ده

ورکړه وخت خیال د پاره، چې د هسک ستورو ته لار ده
ورکړه وخت مینې د پاره، چې د ژوند خونې رښتیا ده

پیدا یښتی حق

ازادی نه پرته ژوند خوبی مانان دې
ازادی پیدا یښتی حق د هر چا دې

څوک غلام د مور نه دی پیدا شوی
ستوری وایي چې انسان ازاد پیدا دې

ژبه

د هر قام پيژند په ژبه او کلتور کېږي
په برکت د ژبې قام هسک شی جگېږي

چې په خپله پښتو ژبه نه پوهېږي
ستوری څه پرې که په سل ژبو گېږي

بدی

دا خپل چې څوک خپل نکړی پردی کله خپلوی شی
انسان چې شی بد بخته خپل کلتور^(۱) ځنی پردی شی

بس خپل پيژند ئي^(۲) ورک شی د بل نشی اخستی
په داسی رنځ اخته شی چې نه مری نه رغېدی شی

د قام نه پکارېږي چې په خپله ژبه گونگ وی
که زر ژبې ئی زده وی په زر ژبو گړیدی شی

په داسی لیکوالانو او پوهانو ستوری څه
خدمت چې د پردی ژبی کړی خپلی ته بدې شی

(۱) کلچر، رواج

(۲) تشخص

د سولې جنډه

سر نه تېرېږي پښتونخوا نه تېرېدلی نه شي
زړه مې پښتون دی بې پښتو ژوندون کولی نه شي

يا به واک خپل کړي د وطن يا به ترې ځان ځار کړي
په خپل وطن کې اقتدار پردی زغملی نه شي

جنډه د سولې جگوي د باچا خان بچي دي
ورورولي غواړي غلامي د چا منلی نه شي

د ستوري زړه کې اتفاق د پښتنو ارمان دي
بې اتفاقه قام منزل ته رسېدلي نه شي

خیال

چې خیال مې وڅېړلو رابنکاره ئې شوه مانا
بېلگه ده د جنت خدای پیدا کړی په دنیا

څه چې په جنت کې چا ستائیلی دي
خیال کې مې هماغه څه لیدلي دي
هیلي د زړه سر ته رسېدلي دي

خیال کې که څه غواړی در سپړي خامخا
بېلگه ده د جنت خدای پیدا کړی په دنیا

خیال کې د جانان کور ته ورتلی شی
خیال کې جانان کور ته راوستلی شی
خیال کې جانان غېږ کې لوبولی شی

خیال کې پابندی نه شته په مینه د هیچا
بېلگه ده د جنت خدای پیدا کړی په دنیا

خیال کې د (وخت ځای) تاثیر کمېږي
خیال کې وخت په خټ او مخته کېږي
خیال کې هر چېرې سړی رسېږي

خیال کې ازادي ده دا د **ستوری** ده وینا
بېلگه ده د جنت خدای پیدا کړی په دنیا

هسې خواري

هسې خواري كړي زده كولى نشي
كارغه د زر كې په شان تللى نشي

خان به تباه كړي كه ترې لاندې وتو
مېرې د اوبس هومره بار وړلى نشي

تش په وزرو الوتل خونه دې
د چرگ وزر شته الوتلې نشي

ستورې پښتون به ئى خوك څنگ وگڼي
خوك چې پښتون ځانته ويلى نشي

نځاري

تلي راوختلي تروږمى ووتلي	پيروني پريوتلي ^(۱) نور به رڼا وي مالت
رقيب دي وبايللي جانان دي وگتلي	ريباره وايه ورتسه د جانان غيږې ته څه
نځاري ووهلي غمازه كيو تلي	قامى وحدت جوړېږي د سبا ستورى خپږي

(۱) پيروني او تلي: پيروني يو ډول جگ (گڼ) ستورى دي تلي هم ستوري دي. په پخوا وختونو کې چې ساعتونه نه وو ستوري په كليوالو سيمو (منطقو) کې د وخت د معلومولو وسيله وه، په تېره بيا د روژې په مياشت کې پيروني پريوتلي، تلي راوختلى د چر بانگ يا پيشنمي د وخت نارو وه چې د پشنمي په مهال کې به پيروني ستوري پريوتلې او تلي ستوري به راختل.

پوٲٲٲر

یو ورځی چاویلی
چی اسمان ته می کتلی

یوه غٲه وریخه راغله
دوه وړی ئی بٲکلولی

وړی شوې غٲی کی غیبی
بیامی سترگو نه لیدلی

بٲکاری داوی کوچنی وریخی
چی دمور غٲٲٲی ته تللی

دیو کورد یو ٲٲر وی
دیو بل نه خارٲدلی

چی هم جنس وی جمع کٲٲی
عقل کله بٲلولی

په ویشلی پٲٲون قام ئی
ستوری اوبٲکی تویولی

د تندي خالونه

په تورو ځنډو کې پراته و پرديسي گردونه
په خوله کې هېڅ نه ويل سترگو کې ويل حالونه

د تورو سترگو اشارو کې راته وويل غلی
چې په پردي مالت کې نه کرمه زه گلونه

که د وطن د ازادۍ شمال په ما ولگېد
په کچماچو^(۱) به بيا تازه کرم د تندي خالونه

ستورورنیا کې د بلۍ د کشمالو وړمو کې
د میمونې او درخانۍ به درته کرم نکلونه

(۱) یو ډول بوټي دی چې د پوستکي په سر کې په ستنه چقوي او شنه خالونه پرې رډي

د مینې اور

رنگ د شونډو دی ټیکری اخستی پور" دی
که دا سور رنگ د تودې مینې د اور دی

سور ټیکری دي د سرو شونډو سره لگي
چې د پاسه دي په تورو زلفو خور دی

شین پرتوگ دي تور کمیس سره مزه کا
چې جوړ کړې پرې پترو د ژوندون شور دی

حاجت نه لري د خال د اېښودلو
چې سور ټیک دي د تندي د پاسه سور دی

بنايستونه په سجده درته پراته دي
چې دي خوی کې د پښتو د بنايست زور دي

ستا په حسن او ښکلا د **ستوری** ننگ دی
بي ننگي پښتنه مینه کې پیغور دی

د شعر فلسفې

که څوک څیرنه کړي د شعر فلسفې لټوي
خیال او ښکلا، مینې، احساس ته به نغمې لټوي

خیال په باغي دنیا کې اوسي پابندي نه مني
عبث خواري کوي چې خیال ته زلوني لټوي

موسیقی وال لفظي انځور د خیال ته شعروائي
فن او هنر ورته د بم او زیر پردې لټوي

ستوری پښتو پښتونولي د ساز نغمو کې نغاړي
د رباب تنگ پسې د ټول مالت حجرې لټوي

څپرت

خدای مین د غیرتمنو په غیرت دی
هریو کار د غیرتمنو عبادت دی

په وطن او په خپل قام چې غیرت کاندی
ستوری وائی چې په برخه ئی جنت دی

خوب

خوب مي ليده چي پښتونخوا جو ڀيري
چي وين شوم غڙ شو په رښتيا جو ڀيري

د افضل خان په ناراننگه وشوه
ملي د ډيره د خان لالا جو ڀيري

چي قرارداد د پښتونخوا ئي پاس ڪر
نسيم ولي د قام انا جو ڀيري

ارمان د ستوري غوتي وسپړلي
چي ئي غونډه هغه دنيا جو ڀيري

د پیژند کر کبچ

چې لالی مې د سرکار شولونو کر
د کابل دربار پرې وکړلو اثر

پښتوئی هېره کره اوس داسې ژبه وائی
چې توپیر پکې نشته د ښځې نر

په دماغ کې د پیژند کر کبچ پیدا دی
د ښمن شوی د خپل قام او خپل ټبر

ستوری وائی انتهائی د ځان مرگ دی
تبا کپړی خوله ځان نه دی خبر

١٤٤

که نظر دي په ژوندیو د دنیا شي
نو ژوندون د کوچني تخم نه بینا شي

د هر هډه تخم کې وي خو توانونه
په خپل وخت کې رابنکاره او برملا شي

توانونو په بنسټ هډونه بیل شي
د ژوندون د چارو وېش هم منځ ته راشی

یو مثال د دي خبری به کرم وړاندې
چې مې پوه ښه په مقصد او مدعاشي

د هیلې هگې که چرگې ته څوک کېږدی
گلالی ښایسته بچې ترې راپیدا شی

چې لږ لوی شي چرگه پریردی تری روان شي
د او بو په ډنډ ورگډ شي په لمبا شی

چرگې هډه گې چې توان د لمبا نه شته
ډنډ په غاړه وقر تیرې په غوغاشي

چې یو هډوی دا قانون دی یو ځای کېږی
چې ئی هډه سره شریک نه وی جدا شي

ستوری وائی چې پښتون له یوه هډی
د قامی وحدت گلان به خامخاشي

څه شولو؟

څوک بت پرست، څوک زر پرست شو خدای پرست څه شولو؟
ځان پرستان دلی دلی دی قام پرست څه شولو؟

درنو حجرونه چې د تنگ ټکور اواز، نه راځی
هنرمندان او شاعران ادب پرست څه شولو؟

تورو کارغانو چې د باغ گلان تالا والا کړل
بنکلی باغونه ئی چې ساتل، بنکلا پرست څه شولو؟

چې د وطن له گټو، گټې د خپل ځان کړی قربان
سټورۍ ئی هر ځای لټوی وطن پرست څه شولو؟

خوښنه او مننه

گڼ شمير ادب پالونکو ملگرو په راډيو، جريدو او ورځ پانو کې ځما د شعرونو په هکله په خپرونو او ليکنو زه دي ته و هڅولم چې د ژبساپوهنې د نامه لاندې د پوهنيز کتاب د مخه چې زه ئې په ليکلو بوخت يم د شعرونو يو بل کتاب « د قلم توره » د ادب مينه والوته وړاندې کړم. پدې لړ کې زه د پښتو نامتو ليکوال او شاعر د پښتونخوا د پوهنې د ديرې د مشر د پېښور راډيو سينر پروډيوسر ښاغلی لائق داده لايق، د پېښور پوهنتون د اسلاميه کالج استاد او راډيو او تلويزيون د نوميالی وياند ښاغلی اباسين يوسفزي، د پښتو پياوړي ليکوال ښاغلي سر محقيق زلمی هيوادمل، د وحدت دورځپاڼی چلوونکی ښاغلي سيد رحمدل شاه او ښاغلی پریشان داودزی، د دعوت د خپرونی موسس او موسؤل چلوونکی ښاغلی محمد طارق بزگر، د المان غږ راډيو د افغانستان د څانگې پياوړی ملگری ډوکتور سيد موسی صميمی او پتمن ليکوال ښاغلی جمشيد نديم نيازی نه د زړه له کومی خوښنه کوم. د هنر مرگ د قام مرگ دې ژوندي قامونه خپل هنر ژوندی ساتي. دا د ټولو قام پرستو دنده او زمه واری ده چې د پښتو د هنر د ژوندی ساتلو د پاره کار وکړی. د هنر د بڼ د بلبلانو څخه چې خپله د کلونو باغبانی د سختو شرايطو د لاندی کوي او د پښتو د هنر بڼ ئې تازه ساتلی، په تيره بيا د هغه هنرمندانو څخه چې ځما شعرونه خوښ کړیدی. او په راډيو « کلتوری پروگرامونو » کې پخپلو خوږو او ازونو او ښکلې موسيقی کې وړاندې کړی دی د زړه د کومی خوښنه کوم. پدې نښتون کې د لاندې هنرمندانو د نومونو يادونه ضرور گڼم.

بناغلی استاد رحیم غمزده: د پښتونخوا نامتو هنرمند او شاعر چې پښتو موسیقي ئې په نوی رنگونو، تالونو او په هندي سبک سره غنی کړې ده ډېره ډېره خوښنه.

بناغلی رضوان منور او بناغلی شاه خوان منور چې خوان استعداد لرونکی روزل شوی (تعلیم یافته) هنرمندان دی چې د خپل پلار د پښتونخوا د مشهور هنرمند خدای (ع) بښلی استاد بادام منور په شان د حجري د مجلس اتلان دي چې د پښتو حجري او دیري په تنگ ټکور گرمي ساتی، (رضوان منور خما د شعرونو لمړنی د موسیقي تړون کړیدې) ډیره ډیره مننه. بناغلی استاد یار محمد چې نامتو هنرمند دی او د پښتو موسیقي د نوښت گرو، په ډله کې شمیرل کيږي او پدې توگه د پښتو موسیقي ته وده ورکوي، (په تیره بیا د غزلونو امیل د داستان په بڼه کې ئې په زړه پوری نوښت دې) ډیره ډیره مننه. همداراز د پښتونخوا د نامتو او خوږ ژبو هنرمندانو هر یو بناغلی استاد هدایت الله، د ارموني شاهکار بناغلی استاد شاولی، بناغلی انور خیال، بناغلی زلمی غمزده، بناغلی استاد نواب، بناغلی بریالی صمدی، ماشومه نازیه اقبال او ماشوم عزیز الرحمن، بناغلی نورالرحمان، بناغلی عبدالحمید قندهاری، بناغلی گل جان صادق څخه چې اوازونه ئې په زړونو کې لاري جوړوي ډیره ډیره خوښنه.

د بناغلی ننگیالی، بناغلی فضل ربی پردیسی، بناغلی نذیر گل او بناغلی استاد صنم څخه چې رباب ئې د ادم خان افسانوی یاد تازه کوی چې خما د شعرونو د موسیقي ښکلی تړون ئې کړیدې ډیره ډیره مننه او هم د هغه هنر مندانو او فنکارانو څخه چې زه تری خبر نه یم چې زما شعرونه ئې ویلی دي او یا مي د قلم څخه پاتی شوي دی.

ډیره خوښنه او همدرانگه ددې کتاب (قلم توره) د موسیقۍ د اولسي کلتوري ماښامي د موسیقۍ طرز جوړونکي او پیاوړي سندرغاړي ښاغلي ماسټر علی حیدر چې زما شعرونو ته ئې نوي او په زړه پوري موسیقي جوړه کړی او هم ئې په خپل ښکلي اواز د ماښامي رنگ لا ښکلي کړې دي ډیره ډیره مننه او خوښنه او هم د ځوان هنرمند ښاغلی سیداگل مینا چې د پښتو موسیقۍ د نامتو هنرمند مینا گل زوي او د ښکلي اواز څښتن دې ډیره مننه کوم.

د پښتو د قامی ادبی جرگې د منلو ملگرو ښاغلی حاجی محمد نادر سرشار، ښاغلی صلاحالدین قاضي خیل، ښاغلي نصیر ستوری، ښاغلی عزیز سرشار او د پښتنتو د کلتوری ټولنی د مشر ښاغلی محمد شیرین گردیوال څخه چې ددې کتاب (د قلم توره) د شعرونو لیک دود ئې کتلی دي او په تیره بیا د ایمل خان ستوری څخه چې دا شعرونه ئې د ښوونځي د سبقونو سره سره په ډیره مینه او خوشحالی په خپل کمپوټر لیکلي دی ډیره زیاته خوښنه.

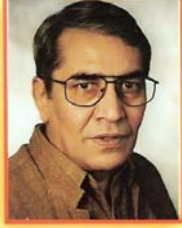
همدغه شان د عبدالصیر بیدار، نسیم خان ستوری، امیر کروړ ستوری او ننگیالی میرداخیل څخه چې د کتاب د چارو په سمبالښت کې ئې زیار ایستلی دی ډیره مننه.

په درناوی

ډاکټر کبير ستوری

جرمني

۱ / فبروری / ۱۹۹۹

کبیر سعزوی د سیاس پورنئو کترو (DI
(Diplom rer. Nat) (Psychology)
چپ د پئعئو د پئو پئو پئو پئو پئو پئو
سعزوی د لامل محمل خان زوی او د پری پئعئو وختا
د کترو د پئو پئو کترو کترو پئو ۱۷/۸/۳۶۱ دل کال
(۱۹۶۸-۰۶/۰۶/۱۹۶۸ ج. زپ پئو پئو دئو)

دده خپله لئو پئو پئو دده کترو د خاص کترو پئو پئو پئو پئو پئو پئو او پئو
کابل کترو د وختا پاپا پئو پئو کترو او خپله لئو پئو دده کترو د پئو پئو
پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
(Psychology) پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
(Philosophy) سیاس پئو پئو پئو
(Pol.Science) لوئی پئو پئو پئو پئو (Sociology) ورسره دل وده پئو پئو پئو پئو
دده

سعزوی د پئو د پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
(International Association of Applied Psychology) پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو

او د شاعر پئو پئو کترو پئو لئو زیات د پئو د ادب د پلار وختا
خپله لئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو
پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو پئو